

Валігура Ольга Романівна,
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри східної і слов'янської філології
Київського національного лінгвістичного університету,
ORCID ID: [0000-0003-0428-5421](https://orcid.org/0000-0003-0428-5421)
olga.valigura@knl.u.edu.ua

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ РОЗВИТКУ СТИЛІСТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ВИВЧЕННІ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ

Формування стилістичної компетентності китайської мови – це актуальний у сучасних реаліях напрям дослідження, важливим аспектом якого є не тільки аналіз і вивчення власне стилістичної компетентності, а й ефективних методів її формування та матеріально-технічної бази, що можуть забезпечити ефективну підготовку майбутніх філологів.

З кожним роком технології стають більш довершеними і доступними для звичайного споживача, ці зміни торкаються і спеціалістів, що здійснюють професійну діяльність. Якщо раніше практикуючим китаїстам для якісного виконання професійної діяльності було потрібно багато часу на пошук і опрацювання матеріальної бази, то нині наявність мережі Інтернет, онлайн-перекладачів, електронних словників і штучного інтелекту дозволяють неймовірно прискорити ці процеси. Так само ці та інші цифрові інструменти варто використовувати при навчанні іноземних мов. Це дозволить не лише бути в курсі найбільш актуальних та ефективних методичних підходів, а й, можливо, надалі самим створювати унікальні цифрові інструменти для власних освітніх і наукових потреб.

Метою пропонованої статті є висвітлення актуальних у наш час цифрових інструментів для формування китайськомовної стилістичної компетентності. Запропоновано способи організації студентами власного робочого простору. Запропоновано підходи до використання штучного інтелекту при навчанні стилістики китайської мови, розглянуто можливі використання навчальних платформ на зразок Moodle для підготовки навчальних матеріалів, продемонстровано способи використання платформ для створення вправ як інструменту матеріально-технічного забезпечення. Запропоновано можливу інтеграцію певних онлайн-сервісів у навчальні процеси з метою підвищення його ефективності.

Ключові слова: стилістична компетентність, китайська мова, цифрові інструменти, філологи-китаїсти, методика навчання іноземних мов, китайськомовна стилістична компетентність, майбутні філологи, функціональні стилі, комплекси вправ

Valigura, Olga,
DrSc (Philology), Professor,
Head of the Department of Oriental and Slavic Philology
ORCID ID: [0000-0003-0428-5421](https://orcid.org/0000-0003-0428-5421)
olga.valigura@knl.u.edu.ua

DIGITAL TOOLS FOR DEVELOPING STYLISTIC COMPETENCE IN LEARNING THE CHINESE LANGUAGE

The Formation of Stylistic Competence in the Chinese Language as a Contemporary Research Focus

The development of stylistic competence in the Chinese language is a highly relevant area of research in modern educational contexts. Therefore, an important aspect of this issue is not only the analysis and study of stylistic competence itself but also the identification of effective methods for its formation and the material and technical resources that can ensure the efficient training of future philologists.

With each passing year, technologies become more advanced and accessible to the average user, and these changes also affect professionals engaged in linguistic and philological activities. Previously, practicing Sinologists required considerable time to search for and process material resources for high-quality professional work. Today, the availability of the Internet, online translators, electronic dictionaries, and artificial intelligence tools allows these processes to be accelerated significantly. Similarly, these and other digital tools should be integrated into foreign language learning. This approach not only ensures familiarity with the most up-to-date and effective methodological practices but also opens the possibility of creating unique digital tools for one's own educational and research needs in the future.

The purpose of this article is to highlight the most relevant digital tools currently available for developing stylistic competence in Chinese. The article proposes ways for students to organize their own working environment, introduces approaches to using artificial intelligence in teaching Chinese stylistics, examines the potential use of educational platforms such as Moodle for preparing learning materials, demonstrates methods for employing platforms to create exercises as part of the material and technical support, and suggests possible integration of certain online services into educational processes to enhance the effectiveness of language instruction.

Key words: stylistic competence, Chinese language, digital tools, Sinology students, foreign language teaching methodology, Chinese stylistic competence, future philologists, functional styles, exercise sets.

Постановка проблеми. Необхідність адаптуватися до сучасних технологічних реалій змушує багатьох методистів по-новому дивитися на підходи до викладання іноземних мов. Так, у мережі Інтернет є безліч онлайн-платформ, мовних курсів, сайтів для організації робочого простору і додатків для тренування та запам'ятовування нової лексики та граматики. Проте питання поглибленого вивчення окремих аспектів мови, як-от: лексикологія, граматики, стилістика, фонетика – досі актуальне.

У пропонованій статті ми на прикладі навчання стилістики китайської мови продемонстрували мож-

ливі варіанти використання цифрових інструментів для успішного формування китайськомовної стилістичної компетентності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання використання цифрових інструментів при навчанні студентів іноземних мов – це один з актуальних аспектів, над яким працює низка дослідників. Так, Гриценко і Овсієнко (2024) у своїх роботах демонструють наукову зацікавленість щодо пошуку оптимальних та ефективних шляхів використання наукових інструментів у сфері освіти. Бондар і Павлюк (2025) зазначають, що система освіти має бути гнучкою і цифровізованою. Стрига та Кудлай (2025) доповідають, що цифрова гейміфікація позитивно впливає на вмотивованість учнів. Синєкоп, Коваль і Матвієнко (2023) указують на те, що диджиталізація спрощує процес оцінювання та контролю. Рабецька і Горобець (2025) у своїй статті указують на можливість створення онлайн-спільнот та віртуальних кімнат у процесі навчання іноземних мов. Коваленко, Жорнокуй та Данько-Сліпцова (2024) аналізують ефективні засоби редагування текстів у філологічній діяльності. Подосиннікова (2024) вказує на позитивний вплив цифровізації освіти на критичне мислення студентів у контексті навчання англійської мови. Калашник (2025) демонструє ефективні підходи до перекладу текстів з китайської або на китайську за допомогою цифрових інструментів.

Щодо стилістики китайської мови, то це питання вивчено мало. Усе більша потреба в стилістично компетентних китаїстах підштовхнула нас до пошуку найбільш придатних цифрових інструментів для задоволення цієї потреби.

Виклад основного матеріалу дослідження. У статті ми пропонуємо низку цифрових інструментів для формування різних аспектів китайськомовної стилістичної компетентності. Перш ніж перейти до огляду, варто зазначити, що деякі інструменти більш ефективні під час занять, тоді як інші є ефективнішими для самостійного використання в позааудиторний час.

Першим етапом добору цифрових інструментів є визначення аспектів стилістичної компетентності, вивчення яких і навчання яким можна зробити більш ефективним за допомогою цифрових інструментів. Так, на нашу думку, до них можна віднести

- уміння дотримуватися мовного стилю в комунікативній ситуації;
- жанрову обізнаність;
- лексичну варіативність;
- застосування граматичних засобів стилізації.

Також важливими аспектами освітнього процесу є контроль формування компетентності студента та організація і викладачем, і студентом робочого простору. Це передбачає платформу для контролю, платформу для створення масивів вправ та платфор-

му для організації особистого / спільного з викладачем робочого місця.

Для ефективного формування лексико-граматичного фундаменту стилістичної компетентності нам необхідні інструменти, що дозволять 1) ефективно категоризувати і систематизувати лексичні одиниці та граматичні конструкції, 2) забезпечать чітке інтервальне повторення для закріплення нового матеріалу і відпрацювання вже опанованого. Для досягнення цієї мети пропонуємо звернути увагу на застосунки Quizlet та Memrise.

Quizlet – це платформа-застосунок для формування флеш-карток, яка чудово підходить для систематизації матеріалу. Її переваги такі:

- гнучкість у створенні навчальних наборів: викладач або студент може формувати картки з лексикою, сталими висловами та прикладами, згрупованими за функціональними стилями (офіційний, публіцистичний, розмовний);
- розвиток лексичної варіативності: можливість додавати синоніми, антоніми, експресивну лексику та перевіряти їх через інтерактивні тести;
- контекстуалізація: картки можуть містити не лише слово, а й приклад речення у відповідному стилі (наприклад, ділове листування vs дружнє повідомлення);
- ігрові режими: сприяють закріпленню граматичних конструкцій і модальних часток, важливих для стилізації тексту.

Memrise раніше був своєрідним еквівалентом Quizlet, але з часом розробники відійшли від традиційної моделі застосунку для самостійного створення флеш-карток і змінили свій підхід шляхом додавання авторських курсів, оригінальних матеріалів, унаслідок чого застосунок став повноцінною самостійною платформою для вивчення будь-якої мови. З огляду на нашу мету – навчання стилістики китайської мови – ця платформа може запропонувати:

- автентичні матеріали: відео та аудіо носіїв мови, що дозволяє студенту чути реальний стиль мовлення;
- контекстне навчання: слова та вислови подаються в реченнях, що допомагає зрозуміти їх стилістичне забарвлення;
- інтервальне повторення: забезпечує закріплення лексичної варіативності та граматичних засобів стилізації;
- культурний компонент: Memrise часто містить елементи прагматики та мовного етикету, що важливо для адекватності стилю в китайській комунікації.

Для етапу контролю та перевірки рівня сформованості стилістичної компетентності, на нашу думку, оптимально підходить Moodle.

Moodle – це відома цифрова платформа для проведення освітньої діяльності. Її використовують багато університетів, тому її легко впровадити і в

процес формування китайськомовної стилістичної компетентності. Так, перевагами Moodle в цьому контексті є:

- організація навчального процесу: створення курсів з інтерактивними модулями для стилістики китайської мови;
- тестування та контроль: можливість додавати тести, завдання на розпізнавання стилю, вправи на лексичну варіативність;
- інтеграція ресурсів: завантаження відео, аудіо та PDF із прикладами стилістичних конструкцій;
- форуми та дискусії: обговорення стилістичних помилок і прикладів у комунікативних ситуаціях.

Ще однією доволі відомою платформою для формування масиву вправ є сайт **LearningApps.org**, що має інтуїтивний інтерфейс, який дозволяє швидко створювати освітній контент. А онлайн основа цього сайту робить його зручним і доступним цифровим інструментом і для викладача, і для студента для:

- інтерактивних вправ: створення ігор, кросвордів, парних карток для закріплення лексики та граматичних засобів стилізації;
- вправ на жанрові особливості: завдання на складання текстів у правильному стилі (офіційний лист, есе);
- миттєвого зворотного зв'язку: студент одразу бачить результат, що стимулює самоконтроль і корекцію помилок.

Ще одним цифровим інструментом є штучний інтелект (ChatGPT, DeepSeek), з яким можна працювати у безліч різних способів, зокрема й впроваджувати в навчальний процес. Наведемо найбільш ефективні з них:

- генерація прикладів у різних стилях: ШІ може створювати тексти китайською мовою в офіційному, розмовному, публіцистичному стилях, що дозволяє студентам порівнювати та аналізувати стилістичні особливості;
- миттєвий зворотний зв'язок: студент може перевіряти власні тексти, отримувати коментарі щодо стилістичної адекватності, лексичної варіативності та граматичних конструкцій;
- розширення словникового запасу: ШІ пропонує синоніми, антоніми, експресивну лексику та пояснює їх стилістичне забарвлення;
- імітація комунікативних ситуацій: можливість моделювати діалоги або офіційне листування для тренування жанрових норм;
- аналіз помилок: ШІ може виявляти стилістичні помилки та пропонувати виправлення з поясненням;
- інтеграція культурного контексту: пояснення прагматичних норм китайської мови (етикет, ввічливість, уникнення прямолінійності).

Дотичним, але важливим є уміння студента організувати власний робочий простір і матеріали занять.

Для цього пропонуємо використовувати **Notion**. Це універсальний цифровий інструмент для організації інформації та управління навчальним процесом. Він поєднує функції заміток, баз даних, таблиць, календарів і спільної роботи в одному середовищі. Особливості цього цифрового інструменту:

- організація навчального контенту: дозволяє створювати структуровані бази даних для лексики, граматичних конструкцій та прикладів стилістичних засобів, розподілених за жанрами (офіційний стиль, публіцистика, розмовний);
- інтеграція мультимедіа: можна додавати аудіо- та відеоприклади реальних комунікативних ситуацій, що допомагає зрозуміти їх стилістичні особливості;
- спільна робота: студенти можуть колективно створювати словники, збірники прикладів, коментувати та аналізувати тексти, що розвиває критичне мислення і стилістичну чутливість;
- гнучкість у створенні вправ: можливість додавати інтерактивні елементи (таблиці, теги, чек-листи) для тренування жанрових норм і лексичної варіативності;
- персоналізація навчання: кожен студент може вести власний робочий простір для нотаток, прикладів і завдань, що сприяє систематизації знань.

Не менш важливим є вміння систематизувати та візуалізувати отримані знання. Це можна зробити за допомогою **Lucidchart** – інструменту для створення різноманітних діаграм типу Mindmap. Використання Lucidchart уможливорює

- візуалізацію стилістичних структур: дозволяє створювати схеми, діаграми та майндмепи для пояснення жанрових особливостей (наприклад, структура офіційного листа, есе, доповіді);
- інтерактивні моделі: можна показати зв'язки між лексичними та граматичними засобами стилізації;
- спільну роботу: студенти можуть колективно редагувати схеми, що сприяє кращому розумінню стилістичних норм.

Звичайно це лише кілька з багатьох прикладів ефективних платформ, застосунків та інших цифрових інструментів, активно використовуваних викладачами під час навчання іноземних мов. Проте емпіричний досвід дає змогу виокремити саме ці як найбільш практичні для формування китайськомовної стилістичної компетентності.

Результати дослідження демонструють широкі можливості використання сучасних цифрових інструментів для формування китайськомовної стилістичної компетентності, зокрема у сфері організації навчального контенту, інтерактивного закріплення лексичних та граматичних засобів, моделювання комунікативних ситуацій та забезпечення персоналізованого підходу до навчання. Використання платформ

на кшталт Moodle, LearningApps, Notion, а також сервісів штучного інтелекту (ChatGPT, DeepSeek) сприяє підвищенню ефективності навчального процесу, розвитку жанрової гнучкості, лексичної варіативності та стилістичної адекватності мовлення.

Перспективи подальших розвідок убачаємо в проведенні експериментальних досліджень з метою визначення оптимальних способів використання цифрових додатків при навчанні стилістики китайської мови, а також пошуку оптимальних алгоритмів використання цифрових платформ для диджиталізації комплексів вправ, способів контролю та поза-класного навчання.

Конфлікт інтересів

Автор не має потенційного конфлікту інтересів, який би міг вплинути на рішення про опублікування цієї статті.

Використання штучного інтелекту

Не використовувався.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Гриценко, Н. М., & Овсієнко, Л. О. (2024). Виклики доби дистанційної освіти та їх подолання з допомогою цифрових інструментів. *Міжособистісна комунікація та перекладознавство: сучасні перспективи розвитку: збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції (16 квітня 2024 р.)*, 32–37.
- Бондар, Г. О. та Павлюк, В. І. (2025). Іноземні мови як інструмент безперервного навчання та глобальної інтеграції. У В. В. Ягоднікова (ред.), *Професійна компетентність педагога: методологія, теорія, методика, практика. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції* (с. 109–111). Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради.
- Калашник, Л. (2025). Особливості програм інформаційної підтримки у підготовці перекладачів в сучасних умовах: на прикладі підготовки перекладів з/на китайську. *Науково-інформаційний супровід професійної підготовки фахівців*, 22(2), 111–115.
- Коваленко, Н. А., Жорнокуй, У. В., & Данийко-Сліпцова, А. (2024). Цифрові інструменти редагування інформаційних та PR-текстів у професійній діяльності журналістів та філологів. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*, (282–290).
- Подосиннікова, Г. (2024). Розвиток критичного мислення на уроках англійської мови в учнів профільної школи з використанням цифрових інструментів. *Сучасні методи навчання іноземних мов і перекладу в Україні та світі*, 67–72.
- Рабецька, Н. Л., & Горобець, І. В. (2025). Цифрові технології у викладанні культури мови: нові горизонти лінгводидактики. *Вісник науки та освіти*, 7(37), 2221–2230. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7\(37\)-2221-2230](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-2221-2230)
- Синєкоп, О., Коваль, Т., & Матвієнко, О. (2023). Цифрові інструменти у тестовому контролі сформованості в IT студентів професійно орієнтованої англійської мовної компетентності. *Іноземні мови*, 3, 20–25.
- Стрига, Е. В., & Кудлай, Ю. О. (2025). Гейміфікація на уроках китайської мови як метод підвищення ефективності навчання учнів. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*, 1, 158–164.
- Hrytsenko, N. M., & Ovsienko, L. O. (2024). Vyklyky doby dystantsiinoi osvity ta yikh podolannia z dopomohoiu tsyfrovvykh instrumentiv. *Mizhosobystisna komunikatsiia ta perekladoznavstvo: suchasni perspektvy rozvytku: zbirnyk materialiv II Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (16 kvitnia 2024 r.), 32–37.
- Bondar, H. O., & Pavliuk, V. I. (2025). Inozemni movy yak instrument bezpererвноho navchannia ta hlobalnoi intehtratsii. In V. V. Yahodnikova (Ed.), *Profesiina kompetentnist pedahoha: metodolohiia, teoriia, metodyka, praktyka. Materialy II Miznarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii* (pp. 109–111). Odeska akademiia nepererвноi osvity Odeskoi oblasnoi rady.
- Kalashnyk, L. (2025). Osoblyvosti prohram informatsiinoi pidtrymky u pidhotovtsi perekkladachiv v suchasnykh umovakh: na prykladi pidhotovky perekladiv z/na kytaiskiu. *Naukovo-informatsiinyi suprovod profesiinoi pidhotovky fakhivtsiv*, 22(2), 111–115.
- Kovalenko, N. A., Zhornokui, U. V., & Danko-Sliptsova, A. A. (b.r.). (2024) Tsyfrovi instrumenty redahuvannia informatsiinykh ta PR-tekstiv u profesiinii diialnosti zhurnalistiv ta filolohiv. *Vcheni zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V. I. Vernadskoho. Seriia: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii*, (282–290).
- Podosynnikova, H. (2024). Rozvytok krytychnoho myslennia na urokakh anhliiskoi movy v uchniv profilnoi shkoly z vykorystanniam tsyfrovvykh instrumentiv. *Suchasni metodyky navchannia inozemnykh mov i perekladu v Ukraini ta sviiti*, 67–72.
- Rabetska, N. L., & Horobets, I. V. (2025). Tsyfrovi tekhnolohii u vykladanni kultury movy: novi horyzonty linhvodydaktyky. *Visnyk nauky ta osvity*, 7(37), 2221–2230. [https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7\(37\)-2221-2230](https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-7(37)-2221-2230)
- Synekop, O., Koval, T., & Matviienko, O. (2023). Tsyfrovi instrumenty u testovomu kontroli sformovanosti v IT studentiv profesiino orientovanoi anhlomovnoi kompetentnosti. *Inozemni movy*, 3, 20–25.
- Stryha, E. V., & Kudlai, Yu. O. (2025). Heimifikatsiia na urokakh kytaiskoi movy yak metod pidvyshchennia efektyvnosti navchannia uchniv. *Akademichni studii. Seriia «Pedahohika»*, 1, 158–164.

REFERENCES

Дата надходження до редакції 03.09.2025 р.
Ухвалено до друку 26.09.2025 р.

CC Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0)